Meerjarenbegroting 2023-2026

ienst dommelvallei

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Voorwoord 3
Algemene inleiding en mutaties begroting 4
  Vertrekpunt begroting 5
  1e begrotingswijziging 2022 5
  Totale begroting 5
  Bijdrage per gemeente 6
Algemene toelichting en leeswijzer bij programma's 7
Programma 1: Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties 8
Paragrafen 18
  Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
  Paragraaf Financiering 23
  Paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei 25
Structuur Dienst Dommelvallei 27
Financiële begroting 29
  Overzicht van baten en lasten 30
  Overzicht van baten en lasten per taakveld 31
  Toelichting overzicht van baten en lasten 32
    Analyse overzicht van baten en lasten 32
    Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten 32
  Uiteenzetting van de financiële positie 32
    Geprognosticeerde balans 33
    EMU-saldo 33
    Jaarlijkse terugkerende arbeidskosten 33
    Overzicht van investeringen 34
  Reserves 35
    Overzicht van reserves 35
    Toelichting op de reserves 35
  Toelichting op de financiële positie 36

Voorwoord

Beste lezer,

Dienst Dommelvallei presenteert de begroting 2023-2026.

Continu Verbeteren
In 2023 ligt de focus van alle afdelingen op het verfijnen van de dienstverlening aan de gemeenten, burgers en bedrijven. Geen spectaculaire wijzigingen, maar vanuit het besef dat een stabiele dienstverlening kan excelleren in kwaliteit en procesbeheersing. Met deze focus treden wij de Dommelvallei partners tegemoet.

Passie
Met aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en eigen regie stellen wij onze medewerkers in staat om de deelnemende gemeenten te ondersteunen in hun organisatieontwikkeling. Met passie voor het vak en voor onze partners maken wij onze visie waar: Dienst Dommelvallei ontwikkelt organisaties met passie!

Hybride werken
In de corona periode hebben wij veel ervaring opgedaan met hybride werken. Hierbij kiezen wij de werkplek die op dat moment bij de werksoort past. Wij werken toe naar een structurele inbedding van het hybride werken in 2023. Hierdoor verandert de structurele huisvestingsbehoefte van de dienst. Deze behoeften vertalen wij uiteraard in het lopende project Huisvesting Dienst Dommelvallei.

Krappe arbeidsmarkt
Veel vakgebieden hebben te maken met een zeer krappe arbeidsmarkt. Reden om alternatieve wervingsstrategieën en gezamenlijke arbeidsmarketing op te pakken. Niet alleen voor de werving, maar zeker ook voor het behoud van ons talent.

Mierlo, maart 2022
Victor Fijneman

Algemene inleiding en mutaties begroting

In dit hoofdstuk van de begroting lichten we de wijzigingen ten opzichte van de vorige vastgestelde begroting toe. De vorige begroting is de begroting 2022-2025. Deze is op 6 juli 2021 door het algemeen bestuur vastgesteld. De begroting 2022 -2025 is samen met de 1e begrotingswijziging 2022 het vertrekpunt voor de begroting 2023-2026.

Dit hoofdstuk bestaat uit de volgende onderdelen:

- vertrekpunt begroting;
- 1e begrotingswijziging 2022;

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de totaal gewenste omvang van de begroting. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een inzicht in de mutaties van de bijdrage per gemeente.

Leeswijzer
Bij elke tabel in deze begroting geven we aan of dat bedragen vermenigvuldigd worden met € 1,- of met € 1.000,-. Ook wordt indien relevant bij elke tabel aangegeven of positief bedrag een voordeel of een nadeel is. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Vertrekpunt begroting

Bij de begroting 2022 is voor de jaren 2023-2026 het onderstaande beeld geschetst. Dit overzicht is het vertrekpunt voor de begroting 2023-2026.

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Totaal lasten	16.422.722	16.653.793	16.874.026	17.079.297
Totaal baten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Bijdrage derden en afronding	-100.772	-104.197	-104.197	-104.197
Bijdrage gemeenten	**16.316.950**	**16.544.596**	**16.764.829**	**16.970.100**
Geldrop-Mierlo	6.147.993	6.229.722	6.304.370	6.379.459
Nuenen	5.763.365	5.845.920	5.928.051	6.001.887
Son en Breugel	4.405.593	4.468.947	4.532.400	4.588.743
Afronding	-1	7	8	11
Totaal bijdrage gemeenten	**16.316.950**	**16.544.596**	**16.764.829**	**16.970.100**

1e begrotingswijziging 2022

Gelijktijdig met deze begroting wordt de 1e begrotingswijziging voor 2022 vastgesteld. Voor de begroting 2023-2026 heeft deze wijziging de volgende consequenties.

Bedragen x € 1,-

	1e Begrotingswijziging 2022	2023	2024	2025	2026
1	Totaal lasten	1.466.741	1.448.505	1.389.171	1.408.620
2	Totaal baten	0	0	0	0
	Verschil	**1.466.741**	**1.448.505**	**1.389.171**	**1.408.620**
	Waarvan tlv gemeenten	1.466.741	1.448.505	1.389.171	1.408.620
	Waarvan tlv reserve P&O	0	0	0	0
	Waarvan tlv verhoging inkomsten	0	0	0	0
	Afronding	0	0	0	0
	Totaal bijdragen	**1.466.741**	**1.448.505**	**1.389.171**	**1.408.620**

Totale begroting

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Totaal vastgestelde begroting 2022-2025	16.422.722	16.653.793	16.874.026	17.079.297
Totaal lasten inclusief 1e begrotingswijziging 2022	17.889.463	18.102.298	18.263.197	18.487.917
Verschil	**-1.466.741**	**-1.448.505**	**-1.389.171**	**-1.408.620**
Waarvan tlv gemeenten	-1.466.741	-1.448.505	-1.389.171	-1.408.620
Waarvan tlv reserve P&O	0	0	0	0
Waarvan tlv verhoging inkomsten	0	0	0	0
Afronding	0	0	0	0
Totaal bijdragen	**-1.466.741**	**-1.448.505**	**-1.389.171**	**-1.408.620**

Bijdrage per gemeente

Voor de gemeenten is het belangrijk om te weten wat hun bijdrage is. Op basis van de 1e begrotingswijziging 2022 is de gewenste bijdrage per gemeente als volgt:

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Totaal lasten	17.889.463	18.102.298	18.263.197	18.487.917
Inkomsten niet zijnde gemeenten	-105.772	-109.197	-109.197	-109.197
Bijdrage gemeenten	**17.783.691**	**17.993.101**	**18.154.000**	**18.378.720**
Geldrop-Mierlo	6.790.337	6.855.712	6.890.654	6.959.970
Nuenen	6.235.556	6.316.573	6.386.725	6.474.098
Son en Breugel	4.757.796	4.820.807	4.876.615	4.944.640
Afronding	2	9	6	12
Totaal bijdragen	**17.783.691**	**17.993.101**	**18.154.000**	**18.378.720**

Algemene toelichting en leeswijzer bij programma's

Een aantal van de onderwerpen in het programma Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties is door de deelnemende gemeenten opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Er zijn vanuit de dienst 2 perspectieven op het begrip bedrijfsvoering.

1. Het primaire proces van de dienst is het leveren van ondersteuning aan de bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten. Die ondersteuning wordt beschreven in programma 1 Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties.
2. De bedrijfsvoering van de dienst zelf wordt beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.

Deze begroting bevat de taakvelden waar wij als Dienst Dommelvallei direct aan werken. De salariskosten van alle afzonderlijke medewerkers en ICT-kosten worden procentueel verdeeld over de taakvelden. Er wordt toegerekend aan het taakveld overhead of aan 1 van de overige "directe" taakvelden of aan een combinatie van taakvelden.

Programma 1: Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties

Wat willen we bereiken?

Missie/Visie	
Dienst Dommelvallei verricht economisch, efficiënt en effectief activiteiten voor de 3 samenwerkende gemeenten op basis van de gedefinieerde kernwaarden: innovatief, resultaatgerichtheid, flexibel en klantgericht.	De activiteiten dragen bij aan onze doelstellingen: • verbetering van kwaliteit; • vermindering van kwetsbaarheid; • vermindering van kosten; • goed werkgeverschap.

Wat gaan we ervoor doen?

De volgende bouwstenen gelden voor alle Dommelvallei-organisaties:

Er zijn verschillende bouwstenen om met de gezamenlijke organisaties tot verbeteringen te komen.

Financiën

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Ontwikkelingen financiën
2. Procescoördinator
3. Onderzoek borging functie verzekeringen

Ontwikkelingen financiën

We werken continu aan de professionalisering van onze afdeling. De ontwikkeling en het welzijn van de medewerker staan daarbij centraal, digitalisering en automatisering zijn een hulpmiddel.

In 2022 borduren we binnen cluster beheer en administratie voort op de ingezette ontwikkelingen om de basis verder op orde te krijgen. Belangrijke aandachtspunten zijn planmatig werken, eigen regie en het nemen van verantwoordelijkheid. Hierdoor ontstaat er meer grip aan de voorkant van de financiële administratieve processen en wordt de werkdruk omtrent piekmomenten verdeeld. Waar noodzakelijk worden verbeterslagen doorgevoerd. Eventuele structurele wijzigingen voeren wij in 2023 in.

Door de door- en uitstroom van financiële medewerkers ontstaan kansen en uitdagingen. Het bieden van ontwikkelkansen aan medewerkers en het wegnemen van kwetsbaarheden in de bezetting zijn kansen. Daarbij is het delen en behouden van kennis de uitdaging.

Procescoördinator
De invoering van het zaakgericht werken speelt een centrale rol in de digitalisering van de processen van de gemeenten. In 2022 werven we een procescoördinator. De procescoördinator borgt de doorontwikkeling van het zaakgericht werken en bewaakt de kwaliteit van de processen. De procescoördinator zoekt de balans tussen de wensen van de verschillende belanghebbenden en een optimale, waar mogelijk uniforme inrichting van het zaaksysteem. Dit bevordert de procesverbetering en komt de dienstverlening en de efficiency ten goede.

Onderzoek borging functie verzekeringen
Door een toenemende vraag vanuit de gemeentelijke organisaties naar inhoudelijke ondersteuning en begeleiding bij verzekeringsdossiers is het noodzakelijk om in 2022 het uitvoeren van verzekeringswerkzaamheden onder de loep te nemen. Bij de oprichting van Dienst Dommelvallei is de keuze gemaakt dat een administratief medewerker als contactpersoon tussen de gemeenten en de verzekeringsmakelaar fungeert. In de praktijk blijkt dat deze opzet niet langer aansluit bij het verwachtingspatroon van de gemeenten. In 2022 onderzoeken we de wensen vanuit de gemeenten omtrent de sturing op doorlooptijd, integrale advisering en nabijheid. In 2023 geven we uitvoering aan de resultaten van het onderzoek.

Belastingen

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. E-loket
2. Bezwaren en beroepsschriften belastingen
3. Oordeel Waarderingskamer

E-Loket
Om de dienstverlening naar onze inwoners te verbeteren implementeren we in 2022 een e-loket voor belastingen en invordering. Als de pilot de beoogde resultaten oplevert, richten we dit in 2023 structureel in. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om de communicatie en de inwinning van gegevens voor de WOZ te verbeteren.

Bezwaren en beroepsschriften belastingen
In de 1e begrotingswijziging van 2022 is aangegeven dat door de grote toename van het aantal bezwaren en beroepen de werkdruk dusdanig is toegenomen dat de kerntaken in het geding zijn gekomen. Dit is inmiddels ook tot uiting gekomen in het oordeel van de Waarderingskamer. In 2022 zijn incidentele middelen vanuit de reserve P&O van Dienst Dommelvallei gevraagd om de acute problemen op te vangen en een structurele oplossing te vinden voor dit probleem. We onderzoeken welke mogelijkheden verdere digitalisering en robotisering bieden. Ook onderzoeken we welke formatie er structureel nodig is om alle taken uit te voeren en de benodigde kwaliteit te leveren. Dit geldt met name voor de arbeidsintensieve afhandeling van bezwaarschriften waarbij meer dan gemiddeld juridische kennis noodzakelijk is. Mocht dat leiden tot structurele formatiebehoeften, dan verwerken wij deze bij de 1e begrotingswijziging 2023.

Oordeel Waarderingskamer
In 2021 heeft de Waarderingskamer haar oordeel over de gemeenten Nuenen en Son en Breugel bijgesteld naar 3 sterren. Geldrop-Mierlo heeft de maximale 5 sterren behouden. Het lagere oordeel is veroorzaakt door de ontstane achterstanden als gevolg van de toegenomen bezwaren en beroepen en onvoldoende gegevensbeheer in het verleden. Het streven is om in 2022 het oordeel van Nuenen en Son en Breugel te verbeteren naar 4 sterren en de 5 sterren voor Geldrop-Mierlo te behouden. Begin 2023 evalueren wij of de aanpak voldoende resultaat oplevert.

Control

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Rechtmatigheidsverantwoording
2. Data-analyse
3. Kwaliteit

Rechtmatigheidsverantwoording
Op het moment van schrijven is het voornemen om de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het boekjaar 2022 (in plaats van 2021) in te laten gaan. De noodzakelijke wetswijziging hiervoor is nog niet vastgesteld. De colleges en het dagelijks bestuur leggen vanaf het boekjaar 2022 zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. De precieze invulling van deze verantwoording is op dit moment nog onduidelijk. Aan de hand van de beschikbare informatie bereiden we ons in 2022 voor, zodat begin 2023 de colleges en het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording kunnen afgeven bij de jaarrekening 2022.
We werken verder aan het hiervoor ontwikkelde in control framework. De accountant en data-analyse spelen hierbij een grote rol.

Data-analyse
De verbijzonderde interne controle is altijd in ontwikkeling. Samen met de nieuwe accountant wordt gekeken naar de verdere inzet van data-analyse. Deze kunnen we, zoals nu in een aantal gevallen ook al wordt gedaan, inzetten om gegevensgerichte interne controlewerkzaamheden te verrichten.

Data-analyse zetten we ook in om risico's in het proces op te sporen zodat de controle nog slimmer en efficiënter wordt.

Kwaliteit
Doordat de kwaliteitsmedewerker de laatste 2 jaar volledig is ingezet als procescoördinator voor het Programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering is het reguliere kwaliteitswerk onderbelicht. Bij het invullen van de formatieplaats van procescoördinator komt er weer ruimte voor het regulier kwaliteitswerk. Wij prioriteren de werkzaamheden in 2022. Het actualiseren van speerpunten vermelden wij bij de bestuursrapportages en/of de 1e begrotingswijziging 2023.

Personeel

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Arbeidsmarktstrategie en onboarding

Arbeidsmarktstrategie en onboarding
Voor de 4 organisaties starten wij in het voorjaar van 2022 een project dat resulteert in een effectieve aanpak voor een gezond en toekomstbestendig personeelsbestand. Samen met een vertegenwoordiging van de organisaties (management, strategie en communicatie) ontwikkelen we een arbeidsmarktstrategie voor de (middel)lange termijn waarmee we ons succesvol op de arbeidsmarkt onderscheiden.

Daarnaast ontwikkelen we, in co-creatie, het P-instrument "onboarding" om op korte en middellange termijn medewerkers snel te laten integreren én te behouden voor onze organisaties.

Organisatieontwikkeling

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Strategisch HRM-beleid

Strategisch HRM-beleid
In 2021 is het strategisch HRM-beleid voor 2021-2025 opgesteld. In 2023 en volgende jaren geven we invulling aan het in 2021 opgestelde strategisch HRM-beleid. Daarvoor hebben we samen met de managementteams en de ondernemingsraden een strategische keuze gemaakt en cyclisch geborgd in een jaarlijks uitvoeringsplan.

Informatievoorziening

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Informatiebeleid en informatieplan
2. Ontwikkelplan professionaliseren functioneel beheer
3. Common ground
4. Outsourcingsstrategie en regie op leveranciers
5. Werken onder architectuur

Informatiebeleid en informatieplan
Het informatiebeleid 2021-2025 is de leidraad voor het informatieplan 2023. Het informatieplan bevat de door de Dommelvallei-organisaties gezamenlijk geprioriteerde lijst van projecten waarmee we bouwen aan ambities op basis van de thema's:

- Digitaal voor en mét de burger
- Veilig en vertrouwd
- Meer doen met data
- Basis voor de toekomst

Aan het einde van het jaar kijken we tijdens een gezamenlijke raadsinformatieavond terug naar 2023 en op basis van het informatieplan 2024 naar het komende jaar.

Ontwikkelplan professionaliseren functioneel beheer
In 2022 stelden we het ontwikkelplan "professionaliseren functioneel beheer" op. Met dit plan werken we in 2023 verder aan een functioneel beheerorganisatie die:

- Zorgt voor kwaliteit en continuïteit van de informatievoorziening.
- In staat is om het maximale uit de gebruikte systemen te halen.
- Digitale dienstverlening naar een volgend niveau kan brengen.
- Zorgt voor een optimale fit tussen gebruiker, proces en systeem.

- Kwaliteit van data een boost geeft.

Common Ground
In 2023 implementeren we de eerste gegevenskoppelingen die voldoen aan de Common Ground gedachte. Daarmee werken we aan een gegevenslandschap waarbij het mogelijk is om direct de bron te bevragen onder het motto "eenmalig opslaan en meervoudig gebruiken". Koppelingen die gegevens kopiëren van het éne systeem naar het andere vervangen we in de komende jaren geleidelijk (op natuurlijke momenten en afhankelijk van het aanbod van leveranciers) door relatief eenvoudige en laagdrempelige standaarden voor koppelen. Het ontsluiten van gegevens wordt daarmee makkelijker. Dat zorgt voor betere dienstverlening door meer selfservice naar burgers en bedrijven. Daarnaast ronden we projecten voor het realiseren van koppelingen sneller af.

Outsourcingsstrategie en regie op leveranciers.
De gang naar de cloud is onomkeerbaar. Het gevolg is dat we bij inkoop niet alleen functionaliteiten afnemen maar dat het altijd gepaard gaat met een gedeeltelijke uitbesteding van diensten. Om succesvol uit te besteden is een outsourcingsstrategie nodig om te bepalen hoe en welke type diensten we het best kunnen uitbesteden op basis van kosten en baten. In 2023 werken we de outsourcingsstrategie uit.

De toename van uitbestede diensten stelt meer eisen aan contract- en leveranciersmanagement. Onder de motorkap is de informatievoorziening steeds meer een lappendeken aan cloudtoepassingen met veel verschillende partijen die (beheer)diensten uitvoeren. In het kader van continuïteit, veiligheid en efficiëntie is het essentieel om overzicht en grip te houden op het totale dienstenpakket wat we afnemen en te bewaken of taken goed worden uitgevoerd.

Met een producten- en dienstencatalogus maken we inzichtelijk welke producten en diensten (services) door de eigen beheerorganisatie of door derden geleverd worden. Ook maken we afspraken over het serviceniveau. We starten in 2023 met het monitoren van het serviceniveau op de meest essentiële diensten.

Werken onder architectuur
Met werken onder architectuur zorgen we ervoor dat onze informatievoorziening zich ontwikkelt volgens een vooropgezet ontwerp. Alhoewel de term al jaren een begrip is en in die zin ook een onderdeel is van het reguliere informatiebeleid is het thema onverminderd actueel. Essentieel is dat architectuurprincipes en richtlijnen voor bijvoorbeeld informatieveiligheid of samenwerking van toepassing zijn op alle ICT projecten om doelen te bereiken. Implementeerden we in 2022 de essentiële processen service-, risico- en wijzigingsmanagement. In 2023 verankeren we architectuur en implementeren we beheersmaatregelen binnen deze processen.

Informatiebeveiliging en privacy

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Basis op orde
2. Bedrijfscontinuïteit
3. Bewustwording

Basis op orde
Veiligheid eerst
De Chief Information Security Officer (CISO) en Functionarissen Gegevensbescherming (FG's) zien toe op de invoering van de BIO Top10 maatregelen. Dit programma sluit aan bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie en is risicogebaseerd opgezet.

Risicomanagement
In 2022 zijn het Information Security Management System (ISMS) en Privacy Management System (PMS) geïmplementeerd en zijn daar de eerste ervaringen mee opgedaan. Met behulp van dit ISMS en PMS kunnen we informatiebeveiliging en gegevensbescherming op een gestructureerde manier borgen in de P&C-cyclus. In 2023 geven we de proceseigenaren beter inzicht in de risico's. We adviseren over de te nemen maatregelen.

Bedrijfscontinuïteit
Werken in de cloud
We werken steeds meer in de cloud. De risico's die daarmee gepaard gaan mitigeren we op 3 fronten:

- Veilige inrichting van de omgeving. Aandacht wordt gegeven om de juiste maatregelen te nemen bij de inrichting van de cloud en bij de keuzes in de licenties. Ook komt er aandacht voor de keuze voor de juiste back-up strategie en de versleuteling van gegevens.
- Beschermen van de gegevens door er voor te zorgen dat alleen de bevoegden toegang hebben door de autorisatieprocessen hierop aan te passen en periodieke controles op autorisaties uit te voeren.
- Beschermen van de toegang tot de gegevens door te zorgen dat alleen toegestane apparaten toegang krijgen door dat technisch af te dwingen.

Crisisbeheersing
Met de toegenomen dreigingen van buitenaf is een goede crisisbeheersing onontbeerlijk. Immers de risico's met betrekking tot de bedrijfscontinuïteit nemen toe omdat digitale processen steeds meer de standaard worden. Verantwoordelijkheid en rollen duidelijk beleggen bij het bestrijden van een crisis is belangrijk. We testen, evalueren en verbeteren gestructureerd de crisisorganisatie.

Bewustwording
De veiligheid die we met de technische middelen kunnen bereiken is begrensd. Het menselijk gedrag speelt een doorslaggevende rol in het realiseren van de veiligheid van informatie in de praktijk. Bewustwording is en blijft voor informatiebeveiliging en gegevensbescherming daarom essentieel. We maken medewerkers bewust van de risico's van het werken met (persoons)gegevens en we maken risicomanagement expliciet onderdeel van de besluitvorming. We gaan door met onze Dommelvallei brede bewustwordingscampagne. Op basis van de behaalde resultaten beoordelen we op welke onderwerpen we ons focussen. Bewustwording is een cyclisch proces.

De volgende bouwstenen gelden alleen voor de gemeente Nuenen en Son en Breugel:

Dienstverlening

De afdeling dienstverlening voert primaire taken uit voor de gemeenten Nuenen en Son en Breugel op het gebied van gemeentelijke dienstverlening waaronder burgerzaken en in het sociaal domein gericht op inkomensondersteuning en begeleiding naar werk.

De komende jaren houden we rekening met aanpassingen in de bedrijfsvoering door wijzigende wetgeving. Daarbij spelen we telkens in op het veilig continueren van de dienstverlening en de toegankelijkheid ervan.

In 2023 voeren we de tactische plannen uit die opgesteld zijn op basis van de strategische visie op dienstverlening van de afdeling. Het tactisch plan per cluster (dienstverleningsconcept en ontwikkelplan W&I) is gekoppeld aan een concreet uitvoeringsdocument in de vorm van het afdelingsplan. De focus ligt daarbij op verbetering van kwaliteit, samenwerking en innovatie.

De komende jaren vergroten we ons adaptief vermogen om een optimale dienstverlening te realiseren op basis van dat wat wél kan, binnen de grenzen van de wet.

Inwonersgerichte activiteiten

Basis op orde
Kwaliteit, klantgerichtheid en flexibiliteit staan bij het cluster KCC hoog in het vaandel. We houden ontwikkelingen in de maatschappij, de wetgeving en bij de gemeenten goed in de gaten. Indien mogelijk stemmen we onze dienstverlening daar graag op af. In de loop der jaren is onze dagelijkse bedrijfsvoering dan ook regelmatig bijgesteld. We onderzoeken samen met de gemeenten of de bedrijfsvoering binnen het cluster efficiënter kan worden opgepakt. Hiermee werken we aan een sterke basis. In de eerste vier van onderstaande bouwstenen lichten we de basis op orde nader toe.

Ambities
Om de ontwikkelingen te volgen staan de komende jaren een aantal mooie projecten gepland. Het resultaat van de projecten wordt opgenomen in de dagelijkse bedrijfsvoering. Op deze manier blijven we onszelf verbeteren. We streven ernaar om de projecten binnen de bestaande middelen te realiseren. Waar dat niet mogelijk is nemen we dat op in de begrotingscyclus. Bij de bouwstenen vijf tot en met acht gaan we hier nader op in.

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Taken
2. Kritische Prestatie Indicatoren (KPI)
3. Procesoptimalisatie
4. Pieken reisdocumenten
5. Verkiezingen
6. Brede toegankelijkheid burgerzakenproducten
7. Virtuele assistent
8. Online team en Webcare team

Taken
In de loop der jaren is de dagelijkse bedrijfsvoering van het cluster KCC regelmatig bijgesteld. We onderzoeken samen met de gemeenten of de huidige taken optimaal zijn belegd en stellen waar nodig bij. Het vooronderzoek vindt plaats in 2022 en resulteert in een advies met verbetervoorstellen. In 2023 voeren we, na besluitvorming, de verbetervoorstellen uit om zo een goede balans tussen kwaliteit en kwantiteit te borgen.

Kritische Prestatie Indicatoren
Op basis van de resultaten van de projecten Klanttevredenheid en Kanaalmeting uit het programma BetERe Dienstverlening en Bedrijfsvoering stellen we tien SMART geformuleerde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) op voor het Klant Contact Centrum. Door deze KPI's te vergelijken met de nulmeting maken we de kwaliteit van de dienstverlening meetbaar en kunnen we daarop sturen. We kijken naar de wensen van verschillende partijen om te beslissen in welke richting we bijsturen. In 2022 starten we samen met de gemeente Nuenen een pilot met het opstellen van een basisset KPI's. De gemeente Son en Breugel vragen we hier ook bij aan te sluiten. In 2023 breiden we uit naar een KPI-dashboard per afdeling. Voor het KCC is dit een belangrijk instrument om de dienstverlening in brede zin te verbeteren. Ook voor de producten en diensten die starten bij het KCC maar worden afgehandeld door vakafdelingen.

Procesoptimalisatie
Het cluster KCC omarmt de Lean filosofie. We verbeteren onze processen doorlopend: zowel met kleine aanpassingen in de dagelijkse bedrijfsvoering als door het uitvoeren van projecten.
We brengen de wensen van onze inwoners en bedrijven in beeld. Dit doen we door de klanttevredenheid te meten. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om een vast burgerpanel te bevragen. Op basis van de ontvangen signalen en de kansen, verbeteren we continu onze processen. In 2022 richten we ons op quick wins in de procesverbeteringen van de producten en diensten in de nieuwe burgerzaken applicatie. Vanaf 2023 werken we met een PDCA-planning voor alle burgerzakenprocessen.

Pieken reisdocumenten
In de periode 2024-2025 verwachten we pieken in de aanvragen van reisdocumenten. We zoeken in 2023 naar mogelijkheden om de aanvragen beter te spreiden. We houden de wachttijden voor de inwoners zo kort mogelijk en minimaliseren de belasting op de afdeling. De resultaten van deze verkenning verwerken we in een plan van aanpak. Waar mogelijk zetten we deze al meteen in.

Verkiezingen
Tot en met het jaar 2026 organiseren we elk jaar verkiezingen. We hebben inmiddels ervaring met de benodigde aanpassingen om te voldoen aan coronamaatregelen. Indien nodig passen we die de komende jaren opnieuw toe. Daarnaast bevorderen we de inclusie van alle stemgerechtigden. We zoeken naar mogelijkheden om dit de komende jaren verder uit te breiden. In 2022 richten we per gemeente één stembureau in met specifieke faciliteiten voor mindervaliden. De opgedane ervaringen nemen we mee naar de verkiezingen in 2023. We passen aan en breiden uit, denk daarbij aan stembussen met een lage gleuf en braille mals voor de kieslijsten etc.
Brede toegankelijkheid burgerzakenproducten
Plaats- en tijdonafhankelijk gebruik maken van diensten biedt vele voordelen. Eind 2021 maakten we dit via de gemeentelijke websites mogelijk voor alle burgerzakenproducten, waar de wet dit toelaat. Via het persoonlijke, beveiligde portaal kan de voortgang van de afhandeling van de aanvraag worden gevolgd.

De komende jaren werken we aan digitale inclusie zodat ook minder digitaalvaardige inwoners gebruik kunnen maken van dit kanaal. Dit doen we door:

1. Digitale diensten voor iedereen makkelijker maken: eenvoudige taal op B1 niveau, de vindbaarheid vergroten, slimme e-formulieren met weinig stappen.
2. Mensen helpen om met digitalisering om te gaan: we doorlopen de aanvraag samen en geven een duidelijke uitleg.
3. De mogelijkheid om via persoonlijk contact een product aan te vragen blijft bestaan.

Ook werken we aan de wettelijke verplichting om de gemeentelijke websites in een Engelstalige versie aan te bieden. Hierdoor verbreden we de toegankelijkheid van de burgerzaken producten verder.

Virtuele Assistent
De Virtuele Assistent (chatbot) is een extra kanaal voor inwoners en ondernemers om contact te leggen met de gemeenten. De ambitie is om dit nieuwe kanaal in te richten, beschikbaar te maken en uit te breiden.
De Virtuele Assistent van de overheid (GEM) geeft geautomatiseerd antwoord op veelgestelde vragen van inwoners en bedrijven. Ook verwijst de Virtuele Assistent door naar de juiste pagina op de website. In 2022 starten we met een pilot waarbij we de meerwaarde van het inzetten van dit extra kanaal gaan bekijken.
De pilot evalueren we eind 2022. Bij een succesvolle pilot zetten we in 2023 een volgende stap. We breiden de chatbot functionaliteit uit met een chatbox koppeling. Door het inzetten van de Virtuele Assistent in combinatie met de live chat bieden we de inwoners en de ondernemers nog meer maatwerk.

Online team en Webcare team
Om een goede kanaalsturing mogelijk te maken brengen we alle dienstverleningskanalen bij elkaar. Dit draagt bij aan een integrale verbetering van de dienstverlening.
Op 1 februari 2022 startten we met de pilot Online team. Het Online team is de samenwerking tussen contentbeheer, Het Telefonisch Informatie Centrum en de communicatiemedewerkers van de gemeenten op het gebied van websitebeheer. Door deze vaste, integrale samenwerking handelen we verzoeken efficiënter af, zijn we minder kwetsbaar en leveren we een kwalitatief beter product op. Dit resulteert in een betere online dienstverlening voor inwoners en ondernemers. We evalueren de pilot eind 2022. We onderzoeken de mogelijkheid om het Online team uit te breiden. De ambitie is om vanaf 2023 te gaan werken met een Webcare team: medewerkers van het cluster KCC worden toegevoegd aan het bestaande Online team. Deze medewerkers staan via het kanaal Social media in contact met de inwoners. Ook voegen wij het social intranet beheer toe aan de taken van het team.

Participatie

Doorkijk vanuit de dagelijkse uitvoering
Dienst Dommelvallei voert in het cluster Werk en Inkomen de taken uit voor de gemeenten Nuenen en Son en Breugel. We werken daarbij samen in het Centrum Maatschappelijke Deelname (CMD) in de gemeenten.

In 2023 en verder zorgen de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van Werk en Inkomen voor de dagelijkse focus. Deze ligt op verbetering van kwaliteit, samenwerking en innovatie. We investeren ook in onderlinge afstemming binnen het cluster. Op die manier versterken inkomen (rechtmatigheid) en werk (doelmatigheid/participatie) elkaar optimaal ten behoeve van de ondersteuning van de inwoners.

Ambities
We richten ons op verzoek van de gemeenten Nuenen en Son en Breugel op de maximale ondersteuning van inwoners naar werk en participatie. De komende jaren spelen we in op veranderingen in de arbeidsmarkt en wetsaanpassingen.

Deze bouwsteen bestaat uit:
1. Gevolgen coronacrisis in goede banen leiden
2. Samenwerking CMD's versterken
3. Verminderen kwetsbaarheid en verbeteren kwaliteit
4. Uitvoeren nieuwe wet Inburgering

Gevolgen coronacrisis in goede banen leiden
Tijdens de coronacrisis waren er extra overheidsregelingen van kracht. Na de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) werd de BBZ-regeling (BijstandsBesluit Zelfstandigen) in een vereenvoudigde vorm actief. Voor de Tozo regeling zijn in verband met terugbetalingen (bedrijfskredieten) en Rijksverantwoording nog werkzaamheden tot en met 2028. Hier houden we de komende jaren rekening mee.

Samenwerking CMD's versterken
We werken in de CMD's aan een oplossing die mensen ook echt verder brengt. We organiseren gezamenlijke, inhoudelijke themasessies en denken mee bij multidisciplinaire vraagstukken. Hiermee dragen we bij aan het succesvol functioneren van het CMD. In Son en Breugel werken we intensief samen met ketenpartners in het CMD. In 2023 organiseren we twee keer een belevingstour voor alle deelnemende partners om de verbinding te versterken. De eerste verkenning naar een nieuwe werkmethode (omgekeerde toets, doorbraakmethode) werken we in 2023 uit tot een concreet voorstel. Na bestuurlijk akkoord volgt een plan van aanpak. Het toepassen van een nieuwe werkmethode levert maatwerk op voor de burger en vermindert ambtelijke en bestuurlijke inspanning.

Verminderen kwetsbaarheid en verbeteren kwaliteit
We zien sinds 2021 meer bezwaren tegen niet toegekende aanvragen. Dat legt druk op de capaciteit voor bezwaar- en beroepsprocedures. Deze kwetsbaarheid is in de coronaperiode duidelijk zichtbaar geworden. We verminderen dit stapsgewijs door procesverbeteringen en inhoudelijke kwaliteitsslagen. Door kennisverbreding en -verdieping verminderen we de kwetsbaarheid. Ook zoeken we meer afstemming met gemeenten over het proces. Daarnaast onderzoeken we het uitbesteden van de procedure van beroepszaken. We gebruiken 2022 om een kosten-batenanalyse te maken op basis van uren en aantallen. De uitkomsten van de analyse vertalen we in 2023 naar een verbetervoorstel. Dit leggen we ter besluitvorming voor bij de gemeenten. Een goede handhaving heeft ook positieve impact op bezwaar en beroep. Daarom investeren we ook bij handhaving in een goede uitvoeringsaanpak. In 2023 verfijnen we het handhavingsplan en voeren we procesverbeteringen door. Door te investeren in het verminderen van de kwetsbaarheid en het verbeteren van de kwaliteit voorzien we minder bezwaar- en beroepzaken en komen er geen aanvragen onterecht door het burgerportaal.

Uitvoeren nieuwe Wet inburgering
De uitvoering van de Wet inburgering ligt vanaf 2022 bij de gemeenten. Dienst Dommelvallei voert deze inburgeringstaken uit met betrekking tot beleid, coördinatie en uitvoering. In 2022 geven we vorm aan de uitvoering en monitoren we de benodigde financiële middelen en capaciteit in uren. In 2023 is de bestuurlijke besluitvorming afgerond en worden de taken en daaraan gekoppelde financiële middelen en functies overgeheveld naar de dienst. Dit loopt via de 1e begrotingswijziging 2023.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves	62	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	213	0	0	0	0	0
0.1 Bestuur	34	26	26	26	26	26
0.2 Burgerzaken	1.197	1.246	1.296	1.324	1.353	1.382
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	51	33	33	33	33	33
0.4 Overhead	13.110	13.657	13.618	13.742	13.811	13.943
0.5 Treasury	0	12	12	12	12	12
0.61 OZB woningen	356	363	401	409	418	428
0.62 OZB niet-woningen	111	141	121	123	126	129
0.64 Belastingen overig	151	178	352	361	370	379
0.8 Overige baten en lasten	18	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	65	48	34	34	34	35
2.1 Verkeer en vervoer	36	31	31	31	31	31
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	25	14	15	15	15	15
5.2 Sportaccommodaties	5	5	5	5	5	5
5.6 Media	20	17	17	17	17	17
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	19	17	17	17	17	17
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	23	24	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	599	618	646	661	676	692
6.4 Begeleide participatie	25	42	44	45	46	47
6.5 Arbeidsparticipatie	409	431	542	556	570	584
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	75	74	77	79	81	83
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	108	107	111	113	116	119
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	120	119	123	125	128	131
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	18	18	18	18	18	18
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	18	18	18	18	18	18
7.2 Riolering	82	69	94	95	97	98
7.3 Afval	58	48	75	76	77	79
7.4 Milieubeheer	15	4	4	4	4	4
8.1 Ruimtelijke ordening	23	56	56	56	56	56
8.3 Wonen en bouwen	145	120	106	107	107	108
Totaal Lasten	**17.191**	**17.537**	**17.889**	**18.102**	**18.263**	**18.488**

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten						
0.10 Mutaties reserves	0	191	0	0	0	0
0.1 Bestuur	0	26	26	26	26	26
0.2 Burgerzaken	0	1.246	1.296	1.324	1.353	1.382
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	33	33	33	33	33
0.4 Overhead	17.188	13.466	13.618	13.742	13.811	13.943
0.5 Treasury	4	12	12	12	12	12
0.61 OZB woningen	0	363	401	409	418	428
0.62 OZB niet-woningen	0	141	121	123	126	129
0.64 Belastingen overig	0	178	352	361	370	379
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	48	34	34	34	35
2.1 Verkeer en vervoer	0	31	31	31	31	31
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	14	15	15	15	15
5.2 Sportaccommodaties	0	5	5	5	5	5
5.6 Media	0	17	17	17	17	17
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	17	17	17	17	17
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	24	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	0	618	646	661	676	692
6.4 Begeleide participatie	0	42	44	45	46	47
6.5 Arbeidsparticipatie	0	431	542	556	570	584
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	74	77	79	81	83
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	107	111	113	116	119
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	119	123	125	128	131
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	18	18	18	18	18
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	18	18	18	18	18
7.2 Riolering	0	69	94	95	97	98
7.3 Afval	0	48	75	76	77	79
7.4 Milieubeheer	0	4	4	4	4	4
8.1 Ruimtelijke ordening	0	56	56	56	56	56
8.3 Wonen en bouwen	0	120	106	107	107	108
Totaal Baten	**17.191**	**17.537**	**17.889**	**18.102**	**18.263**	**18.488**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Het resultaat over 2021 bedraagt € 212.749,- positief, zoals blijkt uit regel "0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten" bij de lasten.

Paragrafen

In deze paragraaf zijn de verplichte paragrafen opgenomen. Er zijn in totaal 7 paragrafen voorgeschreven. Hiervan zijn er slechts 3 van toepassing op Dienst Dommelvallei.

De paragrafen die van toepassing zijn op Dienst Dommelvallei:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.

De volgende paragrafen gelden niet voor Dienst Dommelvallei:

- lokale heffingen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van Dienst Dommelvallei. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de nota's risicomanagement van de drie gemeenten.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren rekenen we met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	Kans in %	Gevolg in €	Risicowaarde in €
1. Interne gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	70%	175.000	122.500
De organisatie kan geconfronteerd worden met cybercriminaliteit en/of met een beveiligingsincident. Recente voorbeelden, de IBD en incidenten in het land (bijvoorbeeld Hof van Twente) laten zien dat de kans hierop toeneemt. De gevolgen kunnen enorm zijn. Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Aan de ene kant wordt ICT steeds complexer, en aan de andere kant blijkt uit de benchmark dat we onder het gemiddelde zitten qua middelen. Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. De IBD geeft in het dreigingsbeeld 2021-2022 duidelijk het signaal af, dat de kans op beveiligingsincidenten toeneemt. Een ambtenaar, bestuurder of raadslid kan bedoeld of onbedoeld informatie verschaffen waar een kwaadwillende zijn voordeel mee kan doen (en de desbetreffende organisatie gedupeerd achterblijft). Informatie rond bestemmingsplannen, aanbestedingen, persoonsgegevens of veranderende regels kan zeer waardevol zijn. Het risico is aanwezig dat er extra kosten gemaakt moeten worden, die voortvloeien uit de inzet van extra mensen en ICT-middelen als gevolg van cybercriminaliteit/beveiligingsincidenten, waaronder datalekken. Voorbeelden zijn de inzet voor de afhandeling van het phishingincident, het invoeren van multi factor authenticatie en de uren van ICT t.b.v. het mitigeren van de kwetsbaarheid Log4J.			
2. Externe gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	10%	1.000.000	100.000
Naast de interne gevolgen genoemd bij risico 1, loopt de organisatie ook het risico op mogelijk externe gevolgen. Onzorgvuldige omgang met persoonsgegevens en overtredingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kunnen leiden tot aansprakelijkheidsstellingen van getroffenen of boetes van de privacytoezichthouder. Een boete wegens onzorgvuldig handelen met de privacy van inwoners zou bovendien leiden tot grote imagoschade. Het risico is aanwezig op extra kosten die voortvloeien uit boete Autoriteit Persoonsgegevens, imagoschade, aansprakelijkheidstellingen als gevolg van cybercriminaliteit/beveiligingsincidenten, waaronder datalekken.			
3. Continuïteit bedrijfsvoering	50%	75.000	37.500
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, (lang) thuis werken, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
Subtotaal top 3			260.000
Overige risico's			127.500
Totaal			**387.500**
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)			**348.750**

Het totaal aan overige risico's is € 127.500,-. Dit bestaat uit 4 risico's en een post onvoorzien.
De risico's "Belastingaangifte", "Contract GT Connect" en "Inkoop" zijn de belangrijkste risico's buiten de top 3.

Ten opzichte van de vorige begroting is het totaal aan risico's met € 51.750,- toegenomen. De redenen hiervoor zijn:

- Verhogen risicowaarden "Interne en externe gevolgen cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten". De voormalige risico's "Cybercriminaliteit", "Beveiligingsincident" en "Algemene verordening gegevensbescherming" kenden veel overlap, zowel in oorzaak als mogelijke gevolgen. Daarom zijn deze drie risico's opnieuw beschreven en gecategoriseerd. De verhoging van de risicowaarde is het gevolg van het toenemen van de kans van optreden.
- Nieuw risico "Contract GT Connect".

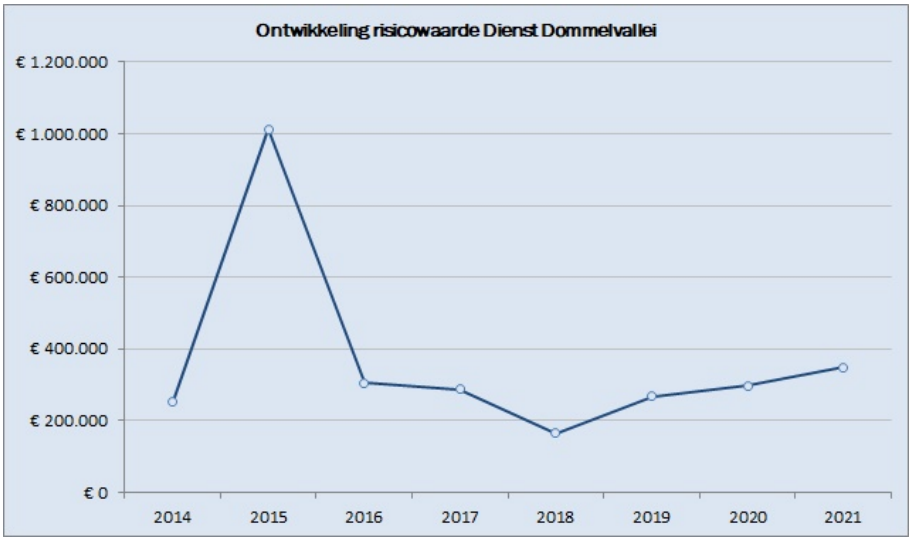

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit van € 348.750,- wordt volgens de verdeelsleutel belegd bij de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. De gemeenten verwerken dit in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De verdeling is als volgt:

Gemeente	Percentage	Bedrag
Geldrop-Mierlo	48%	167.400
Nuenen	30%	104.625
Son en Breugel	22%	76.725
Totale weerstandscapaciteit	**100%**	**348.750**

De weerstandsratio is de verhouding tussen benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit. Omdat de beschikbare weerstandscapaciteit door de gemeenten wordt gevormd bedraagt de weerstandsratio automatisch 1.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenschappelijke regelingen onderling te vergelijken.

Een individueel kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie van de dienst moet worden beoordeeld. De kengetallen moeten in samenhang bekeken worden omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een beeld geven van de financiële positie van de dienst. Een kengetal, of de ontwikkeling van een kengetal, is een weerspiegeling van het gevoerde beleid. Voor de provincie als toezichthouder hebben de kengetallen een signaleringswaarde. Ze kunnen worden betrokken bij het krijgen van een completer inzicht in de financiële situatie en risicopositie van een gemeenschappelijke regeling.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit;
- grondexploitatie.

De laatste 2 zijn voor Dienst Dommelvallei niet van toepassing en laten we buiten beschouwing.

De toezichthouder hanteert geen normering maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden:

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Gerealiseerde en begrote kengetallen

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. Het kengetal voor 2022 is afkomstig uit de meerjarenbegroting 2022-2025. De kengetallen voor 2023-2026 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	13%	14%	12%	20%	16%	15%	10%	6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	13%	14%	12%	20%	16%	15%	10%	6%
Solvabiliteitsratio	8%	6%	16%	9%	6%	6%	7%	9%
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%

Hieronder een korte toelichting per kengetal:

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

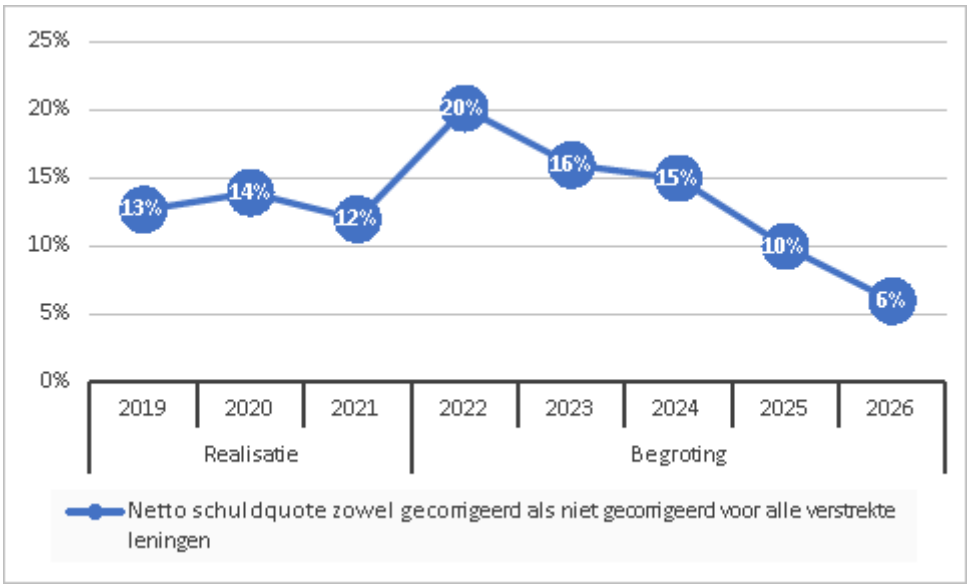

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de dienst ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote in- en exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

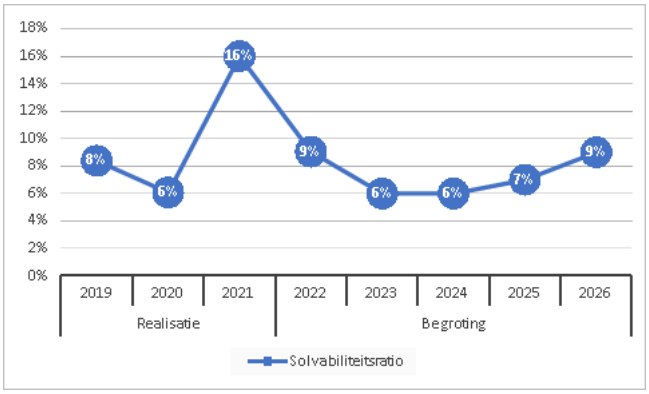

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Dienst Dommelvallei in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal verstaan.

Structurele exploitatieruimte

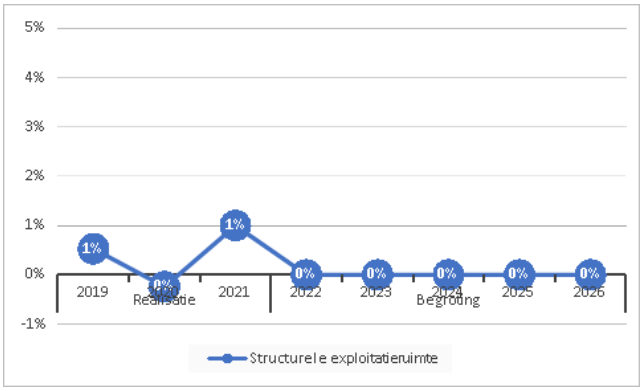

Deze is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de dienst heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Conclusie

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Dienst Dommelvallei heeft op dit moment geen opgenomen en geen doorgeleende geldleningen met een looptijd van langer dan 1 jaar. De schulden van Dienst Dommelvallei zijn beperkt omdat de investeringen in maximaal 5 jaar worden afgeschreven en op die manier gedekt worden door de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten. De eventuele tekorten aan liquide middelen worden opgevangen met kortlopende leningen. De investeringen van de dienst komen vooral uit het informatieplan. De netto schuldquote verbetert de komende jaren omdat (de meerjarige) investeringen uit het informatieplan elk jaar opnieuw voor 1 jaar bij de begroting geraamd worden.

Solvabiliteitsratio
De dienst heeft via de reserve P&O een beperkt eigen vermogen en daardoor een lage solvabiliteitsratio. Het eigen vermogen, om aan de financiële verplichtingen te voldoen, is onderdeel van het eigen vermogen van de deelnemende gemeenten. De stijging van deze ratio wordt veroorzaakt door de afname van de geraamde afschrijvingslasten. Ook weer omdat (de meerjarige) investeringen uit het informatieplan elk jaar opnieuw voor 1 jaar in de begroting geraamd worden.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte vanaf 2023 is 0% omdat de bijdrage van de deelnemende gemeenten gebaseerd wordt op het jaarlijkse saldo van baten en lasten.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering in de begroting is in het BBV en in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop Dienst Dommelvallei de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. Dit vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving kennen we het treasurystatuut van Dienst Dommelvallei. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

De ECB blijft in de komende 12 maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven blijven op een zeer laag niveau.

EMU-saldo
Voor de jaren 2019 tot en met 2022 is de EMU-tekortruimte voor de gemeenten -0,27% BBP. Jaarlijks publiceert het ministerie van BZK voor gemeenten individuele EMU-referentiewaarden. Een individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie. Voor gemeenschappelijke regelingen zijn geen individuele referentiewaarden vastgesteld.
Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen binnen de begroting zonder onttrekkingen uit de reserves.

Nr.	Omschrijving	2022	2023	2024
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	602	173	824
3.	Mutatie voorzieningen	0	0	0
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**602**	**173**	**824**

Liquiditeit

Het voornemen is om in 2023 evenals voorgaande jaren met kasgeldleningen te werken voor de financiering van investeringen. Als we de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen overschrijden en de tegoeden van de gemeenten niet toereikend zijn kan een langlopende geldlening worden afgesloten. In het overzicht zijn de middelen voor financiering opgenomen als langlopende geldleningen.

	2023	2024	2025	2026
Activa	3.041	2.868	2.044	1.318
Geldleningen OG	-2.826	-2.768	-1.989	-1.210
Reserves en voorzieningen	-231	-231	-231	-231
Financieringsbehoefte	**-16**	**-132**	**-176**	**-123**

Renterisicobeheer

De overheid hanteert 2 instrumenten voor het toetsen van het renterisico: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens tot waar een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Als voor het 3e achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld en moeten de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2023
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	17.889
	Percentage regeling	8,20%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**1.467**
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden < 1 jaar	1.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**1.000**
	Vlottende middelen	
	Contante gelden in kas	0
	Tegoeden in rekening courant	2
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
3	**Totaal vlottende middelen**	**2**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**998**
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	**469**

Conclusie kasgeldlimiet
Voor 2023 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	58	779	779	278
3 (1+2)	**Renterisico**	**58**	**779**	**779**	**278**
4	Begrotingstotaal	17.889	18.102	18.263	18.488
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**3.578**	**3.620**	**3.653**	**3.698**
7	**Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)**	**3.520**	**2.841**	**2.874**	**3.420**

Conclusie renterisiconorm
Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm

Schatkistbankieren

Door de wet over schatkistbankieren zijn de decentrale overheden verplicht het grootste deel van hun liquide middelen aan te houden in de schatkist. De EMU-schuld en de financieringsbehoefte van het Rijk vermindert hierdoor. Decentrale overheden kunnen in het kader van de uitoefening van de publieke taak nog steeds geld uitlenen aan een andere decentrale overheid. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Dit moet tot uiting komen in het goed bedienen van onze gemeenten en de klanten van onze gemeenten, interne en externe processen efficiënt laten verlopen en zorgvuldige besluitvorming garanderen.

Het gaat om een goede dienstverlening aan de gemeenten en de burger door:

- Een efficiënt werkende organisatie.
- Een zorgvuldig besluitvormingsproces.
- Een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering.
- Waar mogelijk op een verantwoorde manier gebruiken van ICT-mogelijkheden.
- Een beschikbaarheid van gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Bij de gemeenten komen in deze paragraaf de volgende onderwerpen aan bod:

- organisatieontwikkeling
- HRM-beleid
- samenwerking met de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel
- informatiebeleidsplan
- informatievoorziening
- planning en control
- huisvesting
- kengetallen

Een aantal van de onderwerpen in het programma Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties is door de deelnemende gemeenten opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Er zijn vanuit de dienst 2 perspectieven op het begrip bedrijfsvoering:

1. Het primaire proces van de dienst is het leveren van ondersteuning aan de bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten. Die ondersteuning wordt beschreven in programma 1 Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties.
2. De bedrijfsvoering voor de dienst zelf wordt beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.

Organisatieontwikkeling Dienst Dommelvallei
Om de organisaties nog beter van dienst te zijn zetten we in 2023 verder in op onderstaande ontwikkelingen.

<u>GROEI!</u>
Na de implementatie van GROEI! in 2021 (als nieuwe feedbackcyclus om medewerkers in hun kracht te zetten en eigenaarschap te laten tonen op inhoud en rol), ontwikkelen we in 2022 GROEI! door. Medewerkers gaan samen met leidinggevenden aan de slag met persoonlijke ontwikkeling, talentmanagement en een leven lang leren. In 2023 ontwikkelen we verder door op basis van de resultaten van 2022.

<u>Betrokkenheid van medewerkers</u>
In 2022 oriënteren we ons op een innovatieve methode om kortcyclisch de betrokkenheid en de tevredenheid van medewerkers te meten. In 2022 starten we bij wijze van pilot hiermee. Bij een positieve ervaring maakt de methode vanaf 2023 structureel onderdeel van onze bedrijfsvoering uit.

<u>Projectmanagement</u>
In 2021 is een proef uitgevoerd door de inzet van 1 FTE projectleiding vanuit de vaste bezetting. Het verbijzonderen van de rol van projectleider werpt zijn vruchten af. In 2022 ontwikkelt de dienst haar visie op projectmanagement. Gericht op het verhogen van de kwaliteit, integraliteit en wendbaarheid bij het realiseren van projectmatige opgaven. In 2023 borgen we deze visie structureel.

Externe inhuur

Wij blijven kritisch op de inzet van externen. Daar waar expertise nodig is die wij zelf niet kunnen bieden, schakelen wij externe deskundigen in. Daarnaast huren wij capaciteit in voor de langdurige piek/ziek-momenten.

Ziekteverzuim

De ambitie blijft om het ziekteverzuim de komende jaren stapsgewijs terug te brengen naar minimaal 1%-punt onder het landelijk gemiddelde. Dit laatst bekende landelijk gemiddelde van een vergelijkbare gemeenteklasse is van 2020 en is 5,4%. Het percentage binnen de dienst was 5,3% in 2021.

Inclusief beleid

Wij onderschrijven het gedachtegoed van een inclusieve samenleving en willen dat vertalen naar onze organisatie. Bij de invulling van vacatures staan we open voor kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij betrekken we ook de burgers uit de Participatiewet.

Kengetallen

Formatie (fte)

Afdeling	Begroting 2022	1e begrotingswijziging 2022	Begroting 2023
Directie en staf	5,29	-	5,29
Financiën	48,91	0,75	49,66
PO&I	47,76	4,00	51,76
Dienstverlening	41,14	-	41,14
Totale formatie (fte)	**143,10**	**4,75**	**147,85**

Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)

	2021	2020	2019
Verzuimpercentage	5,30	5,31	8,51
Percentage o-verzuim	51,92	56,57	36,96
Gemiddelde duur (dagen)	17,29	22,34	19,85
Verzuimfrequentie	0,87	0,61	1,17
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2020: 5,4%			

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) vervangt op 1 mei 2022 de Wet openbaarheid van bestuur. Dit heeft gevolgen voor het actief en passief openbaar maken van overheidsinformatie en de toegankelijkheid van de informatiehuishouding.
De kern van de wet is tweeledig. Ten eerste verplicht de wet overheidsorganisaties documenten in 11 categorieën actief openbaar te maken. Ten tweede verplicht de Woo organisaties om de informatiehuishouding op orde te brengen.
Voor het actief openbaar maken van de informatiecategorieën wordt 5 jaar voorgeschreven, voor het op orde krijgen van de basis van de informatievoorziening (een tweede aspect benoemd in de wet) wordt 8 jaar gegeven.

Structuur Dienst Dommelvallei

De gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei werkt sinds 1 januari 2014 voor de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.

In Dienst Dommelvallei zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de 3 gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken voor werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

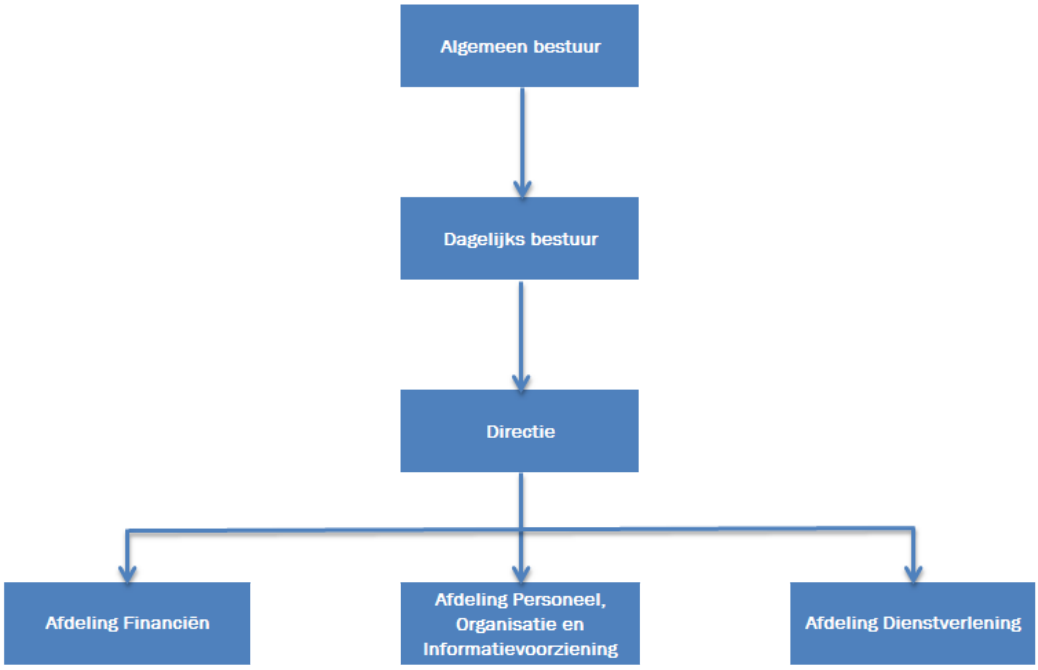

Algemeen bestuur (er komen nog verkiezingen, deze lijst verandert nog)
Het algemeen bestuur bestaat uit:
Hans Gaillard (voorzitter)
Maarten Houben
Jos van Bree
Jan Boersma
Paul van Liempd
Caroline van Brakel
Joep Pernot
Marc Jeucken
Hans van de Laar
Victor Fijneman (secretaris)

Dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur bestaat uit:
Hans Gaillard (voorzitter)
Maarten Houben
Jos van Bree
Jeroen Wesselink
Marike Arents
Nick Scheltens
Victor Fijneman (secretaris)

Directie & afdelingen
De directie van Dienst Dommelvallei bestaat uit:
Victor Fijneman, directeur
Henk Meulendijks, concerncontroller
Marcella de Leeuw-Kessels, afdelingshoofd Financiën
Martijn Thomas, afdelingshoofd Personeel, Organisatie en Informatievoorziening
Mireille Wouters, afdelingshoofd Dienstverlening

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting en het overzicht van de reserves en voorzieningen met toelichting. De bedragen in de tabellen van de financiële begroting moeten, tenzij anders staat aangegeven, vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen.

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1 Bedrijfsvoering	0	4.260	-4.260	0	4.349	-4.349	0	4.440	-4.440	0	4.533	-4.533
Totaal	0	4.260	-4.260	0	4.349	-4.349	0	4.440	-4.440	0	4.533	-4.533

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Overige algemene dekkingsmiddelen	17.872	0	17.872	18.085	0	18.085	18.246	0	18.246	18.471	0	18.471
Treasury	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0
Totaal	17.884	12	17.872	18.097	12	18.085	18.258	12	18.246	18.483	12	18.471

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	26	-26	0	30	-30	0	30	-30	0	31	-31
Overhead	5	13.592	-13.587	5	13.712	-13.707	5	13.781	-13.776	5	13.912	-13.907
Totaal	5	13.618	-13.613	5	13.742	-13.737	5	13.811	-13.806	5	13.943	-13.938

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	17.889	17.889	0	18.102	18.102	0	18.263	18.263	0	18.488	18.488	0
Totaal	17.889	17.889	0	18.102	18.102	0	18.263	18.263	0	18.488	18.488	0

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen

Bedragen x €1.000

Programma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Resultaat	17.889	17.889	0	18.102	18.102	0	18.263	18.263	0	18.488	18.488	0
Resultaat	17.889	17.889	0	18.102	18.102	0	18.263	18.263	0	18.488	18.488	0

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1 Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	26	26	0	26	26	0	26	26	0	26	26	0
0.2 Burgerzaken	1.296	1.296	0	1.324	1.324	0	1.353	1.353	0	1.382	1.382	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	33	33	0	33	33	0	33	33	0	33	33	0
0.4 Overhead	13.618	13.618	0	13.742	13.742	0	13.811	13.811	0	13.943	13.943	0
0.5 Treasury	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0
0.61 OZB woningen	401	401	0	409	409	0	418	418	0	428	428	0
0.62 OZB niet-woningen	121	121	0	123	123	0	126	126	0	129	129	0
0.64 Belastingen overig	352	352	0	361	361	0	370	370	0	379	379	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	34	34	0	34	34	0	34	34	0	35	35	0
2.1 Verkeer en vervoer	31	31	0	31	31	0	31	31	0	31	31	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	15	15	0	15	15	0	15	15	0	15	15	0
5.2 Sportaccommodaties	5	5	0	5	5	0	5	5	0	5	5	0
5.6 Media	17	17	0	17	17	0	17	17	0	17	17	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	17	17	0	17	17	0	17	17	0	17	17	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	646	646	0	661	661	0	676	676	0	692	692	0
6.4 Begeleide participatie	44	44	0	45	45	0	46	46	0	47	47	0
6.5 Arbeidsparticipatie	542	542	0	556	556	0	570	570	0	584	584	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	77	77	0	79	79	0	81	81	0	83	83	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	111	111	0	113	113	0	116	116	0	119	119	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	123	123	0	125	125	0	128	128	0	131	131	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	18	18	0	18	18	0	18	18	0	18	18	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	18	18	0	18	18	0	18	18	0	18	18	0
7.2 Riolering	94	94	0	95	95	0	97	97	0	98	98	0
7.3 Afval	75	75	0	76	76	0	77	77	0	79	79	0
7.4 Milieubeheer	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0
8.1 Ruimtelijke ordening	56	56	0	56	56	0	56	56	0	56	56	0
8.3 Wonen en bouwen	106	106	0	107	107	0	107	107	0	108	108	0
Totaal	17.889	17.889	0	18.102	18.102	0	18.263	18.263	0	18.488	18.488	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit 2 onderdelen:

- Het analyse overzicht van baten en lasten + onvoorzien
- Het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

De analyse van het overzicht van baten en lasten geeft ook inzicht in de doorgevoerde mutaties voor de begroting 2023-2026 en in het saldo van de post onvoorzien.

Analyse overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1,-

Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties	I/S	Bedrag
Begroting 2023 nieuw		17.889.463
Begroting 2023 oud		16.422.722
Saldo **Verklaring van het saldo** **Omschrijving**		**-1.466.741**
1e begrotingswijziging 2022	S	1.466.741
Totaal		**1.466.741**

Onvoorzien

Bedragen x € 1,-

Onvoorzien	2023	2024	2025	2026
Beginstand onvoorzien	25.827	30.471	30.471	30.471
Totaal	**25.827**	**30.471**	**30.471**	**30.471**

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

De provincie Noord-Brabant heeft een handreiking uitgebracht over de presentatie van een structureel begrotingssaldo. Daarin is de conclusie:
De begroting bevat zowel incidentele als structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten zijn regel (ze omvatten het overgrote deel van de begroting) en de incidentele baten en lasten vormen de uitzondering op die algemene regel. Structurele baten en lasten zijn de baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming zijn opgenomen.
Omdat alle baten en lasten in deze begroting in beginsel jaarlijks zijn opgenomen, is er geen sprake van incidentele baten en lasten.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

Activa	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste activa					
Materiële vaste activa	3.041	2.868	2.044	1.318	695
Totaal vaste activa	**3.041**	**2.868**	**2.044**	**1.318**	**695**
Vlottende activa					
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	200	200	200	200	200
Liquide middelen	2	2	2	2	2
Overlopende activa	914	1.029	1.074	1.021	1.366
Totaal Vlottende activa	**1.116**	**1.231**	**1.276**	**1.223**	**1.568**
Totaal Activa	**4.157**	**4.099**	**3.320**	**2.541**	**2.263**

Passiva	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste passiva					
Eigen vermogen	231	231	231	231	231
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.826	2.768	1.989	1.210	932
Totaal vaste passiva	**3.057**	**2.999**	**2.220**	**1.441**	**1.163**
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende passiva	100	100	100	100	100
Totaal Vlottende passiva	**1.100**	**1.100**	**1.100**	**1.100**	**1.100**
Totaal Passiva	**4.157**	**4.099**	**3.320**	**2.541**	**2.263**

EMU-saldo

Voor een toelichting op het verloop van het EMU-saldo verwijzen we naar de financieringsparagraaf.

Jaarlijkse terugkerende arbeidskosten

Volgens het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. Onder "beloningen tijdens het dienstverband" zijn de huidige ramingen voor personeel in dienst opgenomen. Onder "uitkeringen bij ontslag" zijn de lasten voor voormalig medewerkers opgenomen, zoals WW-verplichtingen.

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Beloning tijdens het dienstverband	11.632	11.913	12.160	12.451
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	0	0	0	0
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	**11.632**	**11.913**	**12.160**	**12.451**

Overzicht van investeringen

In het overzicht van investeringen staan alle nieuwe (vervangings-) investeringen 2023-2026. De berekende kapitaallasten zijn gebaseerd op de rekenrente van 0%. Met de vaststelling van deze begroting stelt het algemeen bestuur formeel de kredieten 2023 beschikbaar voor de activiteiten.

Voor projecten uit het informatiebeleidsplan geldt dat de individuele projectvoorstellen goedgekeurd moeten worden door het managementteam van Dienst Dommelvallei en/of het Directie Overleg Dommelvallei. De berekende kapitaallasten zijn cijfermatig verwerkt in deze begroting.

Hierbij wordt wel gekeken of er voldoende ruimte is om de ambities te bekostigen. Naast de geraamde investeringen in 2023 is in de latere jaren nog een zeer beperkte stelpost aanwezig om toekomstige investeringen en exploitatieprojecten uit te financieren. Deze mogelijke investeringen in de jaren na 2023 zijn niet in onderstaande tabel opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-

Overzicht van investeringen

Uit te voeren investering per programma	EN/MN	Afs.termijn	Gevoteerd	Investering				Totaal investering	Kapitaallasten			
Bedrijfsvoering				2023	2024	2025	2026		2023	2024	2025	2026
Informatieplan jaarschijf 2023	EN	5 jaar	0	600					0	120	120	120
Totaal				**600**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**120**	**120**	**120**

Reserves

Overzicht van reserves

Bedragen x € 1,-

Naam reserve	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
Bestemmingsreserve					
Reserve P&O	231.323	231.323	231.323	231.323	231.323
Reserve I&A	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	231.323	231.323	231.323	231.323	231.323
Totaal reserves	**231.323**	**231.323**	**231.323**	**231.323**	**231.323**

Toelichting op de reserves

Inleiding

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves, dekkingsreserves en overige reserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. De volgende bestemmingsreserves zijn van toepassing op Dienst Dommelvallei.

Reserve P&O

De stand van de reserve P&O is na de jaarrekening 2021 en eerste begrotingswijziging 2022 € 231.323,-. De reserve P&O kan conform financieel statuut aangevuld worden tot € 500.000,-.

Bedragen x € 1,-

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
231.323	0	0	231.323

Reserve I&A

Het doel van de reserve I&A is de bij de jaarrekening resterende middelen voor I&A te reserveren voor latere jaren. Meestal zijn deze restanten veroorzaakt door vertraging in de uitvoering en komen de kosten in latere jaren.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
0	0	0	0

Toelichting op de financiële positie

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen

Voor de begroting 2023 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers Begroting 2023-2026	2023	2024	2025	2026
Loonkostenindex	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Materiële kostenindex	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%

Tariefopbrengsten / inkomsten	2023	2024	2025	2026
Gewogen kostenontwikkeling	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%

Rente

Voor Dienst Dommelvallei wordt geen rente toegerekend aan activa.